

KUHMOISTEN KUNTA

**PÄIJÄNTEEN RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS, HAUKANNIEMI****PALAUTERAPORTTI 18.08.2026****KAVAEHDOTUS (27.01.2026)****Saapuneet lausunnot:**

| <b>Palautteen antaja</b>             | <b>Pvm</b> |
|--------------------------------------|------------|
| Pirkanmaan liitto (sähköpostiviesti) | 29.05.2026 |
| Lupa- ja valvontavirasto             | 25.06.2026 |

Pirkanmaan liitto ilmoitti, että se ei anna lausuntoa Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen ehdotuksesta Haukanniemeen.

| <b>LAUSUNTO</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>VASTINE</b>                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Lupa- ja valvontavirasto:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kuhmoisten kunnanhallitus:</b>                                                                                                                                  |
| Suunnittelualueella on voimassa vuonna 2017 hyväksytty Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus. Kaava-alueelle on osoitettu maakuntakaavassa kulttuuriympäristön vetovoima-alue, merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Näitä koskee suunnittelumääräys: <i>Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.</i> Kaavamääräys tulee ottaa huomioon osayleiskaavaa laadittaessa. Lupa- ja valvonta virasto katsoo, että kaavan vaikutusten arviointia kulttuuriympäristön kestävä käytön ja hoidon osalta tulee täydentää ja tulee arvioida myös, miten kaavaratkaisu hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. | <b>Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään Keski-Suomen maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alueen osalta.</b>                                         |
| Alue on osa Päijänteen maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaselostukseen on tarpeen lisätä kuvaus rakennetun kulttuuriympäristön arvoista ja ominaispiirteistä. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kaavaselostuksessa olisi tarpeen kuvata kaavan vaikutusalueen rakennettua ympäristöä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Kaavaselostukseen lisätään kuvaus rakennetun kulttuuriympäristön arvoista ja ominaispiirteistä sekä kuvaus kaavan vaikutusalueen rakennetusta ympäristöstä.</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kaavaa laadittaessa tulee kiinnittää huomiota uudisrakentamisen sopeuttamiseen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön antamalla riittävät määräykset rakentamisen ohjaamiseksi ja sopeuttamiseksi ympäristöön. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaehdotuksen yleismääräys; <i>Loma-asunnon sijoittamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävän suojapuuston jäämiseen rantaviivan ja rakennusten väliin</i>, ei ole riittävä ranta-alueen puuston säilyttämiseksi. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että suojapuusto tulisi pääosin säilyttää ja määrystä tulisi tarkentaa.</p> <p>Nykyisessä, alueella voimassa olevassa yleiskaavassa on yleismääräys; <i>Rakennetun alueen maisemakuva on muutoinkin säilytettävä luonnonmukaisena</i>. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maisema- ja luonnonarvojen säilyttämiseksi tämä määräys tulisi sisällyttää nyt laadittavaan osayleiskaavamuutokseen.</p> | <p>Kaavaehdotuksessa on annettu yleismääräys rakennusten sopeuttamisesta maisemaan: <i>”Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään luonnonmaisemaan. Loma-asunnon sijoittamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävän suojapuuston jäämiseen rantaviivan ja rakennusten väliin.”</i></p> <p>Voimassa olevan Päijänteen rantaosayleiskaavan määräykset rannan suojapuuston säilyttämisestä ovat ohjanneet riittävästi rakentamista ja lupaharkintaa. Tarvetta muiksi määräyksiksi ranta-alueen puuston säilyttämiseksi ei ole nähty yleiskaavatasolla tarpeelliseksi. Alueilla, joilla laaditaan ranta-asemakaava, on perusteltua ja yleensä tarpeellista ohjata rakentamista ja maankäyttöä yleiskaavatasoa tarkemmin.</p> <p><b>Yleismääräys: ”Rakennetun alueen maisemakuva on muutoinkin säilytettävä luonnonmukaisena”</b> lisätään kaavan yleismääräyksiin.</p> |
| <p>Kaavaehdotuksessa yhden lomarakennuspaikan rakennusoikeus määräytyy tehokkuudella <math>e=0,05</math>. Rakennusoikeus on kuitenkin enintään 200 m<sup>2</sup>. Tämän lisäksi saadaan rakentaa talousrakennuksia enintään 50 m<sup>2</sup>. Lupa- ja valvontavirasto suosittaa jakamaan rakennusoikeuden rakennustypeille, jotta uudisrakentamisesta muodostuu mittakaavaltaan ympäristöönsä sopivaa ja maisema-arvot huomioivaa rakentamista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Voimassa olevassa Päijänteen rantaosayleiskaavassa rakennusoikeutta ei ole jaettu eri rakennustypeille. Rakennusoikeuden jakaminen eri rakennustypeille edellyttäisi asian tarkastelua laajemmin ja kaavamääräyksen muuttamista tarvittaessa koko rantaosayleiskaavan alueella, tai erillistä päätöstä määräystavasta koskien kaikkia rantaosayleiskaavaan tehtäviä muutoksia. Yksittäisen kaavamuutoksen yhteydessä rakennusoikeuden jakaminen eri rakennustypeille ilman rakennuspaikan erityisistä ominaispiirteistä tai arvoista johtuvia tarpeita ei ole perusteltua.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaselostukseen tulee lisätä kuvaus pintavesistä, jossa tulisi avata Päijänteen tila suunnittelualueella. Kaavan vaikutusten arviointia tulee täydentää arvioimalla rantarakentamisen (mm. hulevedet, jätevedet) ja muun alueiden käytön vaikutukset pintavesien tilaan. Vesimuodostumiin ei saisi kohdistua rakentamis- ja alueiden käytön toimien seurauksena sellaista lisääntyvää kuormitusta, että vesimuodostumien tila heikkenee tai niille asetettu hyvän tilan tavoitteen saavuttaminen vaarantuu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>Kaavaselostusta täydennetään kuvauksella Päijänteen pintavesien tilasta suunnittelualueella.</b></p> <p><b>Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään arvioimalla rantarakentamisen ja muun alueiden käytön vaikutuksia pintavesien tilaan.</b></p> <p><b>Kaavaan lisätään hulevesien käsittelyä ja imeyttämistä koskevat yleismääräykset, joissa kiinnitetään erityistä huomiota pintavesien suojeluun.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Rantavyöhykkeellä suojavyöhykkeillä on suuri merkitys vesiin päätyvän kiintoaineen ja ravinteiden hallinnassa ja ylipäättään vesiekosysteemien toiminnalle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että pintavesien suojelemiseksi kaavassa tulisi antaa määräykset hulevesien käsittelystä ja imeyttämisestä kaava-alueen rakennuspaikoilla.</p> <p>Suunnitellut loma- asunnon rakennuspaikat sijaitsevat alle 100 metrin päässä Päijänteestä ja vesihuolto sekä jätevesien käsittely on suunniteltava siten, että ne eivät aiheuta ympäristön tai vesistöjen pilaantumista. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että osayleiskavassa tulee antaa riittävät määräykset jätevesien käsittelystä ranta-alueella perustuen ajantasaiseen lainsäädäntöön ja kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin.</p> | <p>Vesihuollosta ja jätevesien käsittelystä säädetään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja sen nojalla laadittavissa kunnallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä (YSL 202 §). Säädösten kopioiminen kaavamääräyksiin ei ole tarpeellista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Kaavaselostuksen mukaan uusille rakennuspaikoille liikennöidään Mäntylahdentien kautta. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että läntiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu tieyhteyttä Mäntylahdentieltä ja kaava-aineistosta jää epäselväksi, miten kulkuyhteys on järjestettävissä. Mikäli rakennuspaikkoja ja niille mahdollisesti rakennettavia uusia tieyhteyksiä sijaitsee em. arvokkaalla kallioalueella tulisi ne esittää kaavassa ja kaavan vaikutusten arviointia tulisi täydentää niiden rakentamisen osalta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Kaavaselostuksen kohtaan Kaavan toteutus lisätään kuvaus suunnitellun tieyhteyden sijainnista.</b></p> <p>Päijänteen rantaosayleiskaavassa uusille lomarakennuspaikoille ei ole osoitettu kulkuyhteyksiä. Kulkuyhteys on mahdollista toteuttaa kiinteistönmuodostamislain 156 §:n nojalla.</p> <p>Suunniteltu kulkuyhteys hyödyntää mahdollisimman paljon olemassa olevaa tieverkkoa ja uusi tieyhteys on suunniteltu siten, että se voidaan toteuttaa ilman maaston tai kallioalueen merkittävää louhimista muuta maaston muokkaamista.</p> |
| <p>Länsiosassa rantaosayleiskaavan M-alueeksi osoitetulle ranta-alueelle on järjestetty kulkuyhteys kaavaehdotuksessa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavamutosta laadittaessa tulee varmistaa virkistysalueiden riittävyys ja varmistaa pääsy rantaosayleiskaavassa osoitetuille virkistysalueille maayhteydellä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaselostusta tulisi täydentää voimassa olevan rantaosayleiskaavan VL-1 merkinnän osalta. Alue on yhteiskäyttöinen lähivirkistysalue, alue on varattu RA-2 korttelin yhteiskäyttöön. Uusi esitetty rakennuspaikka rajoittuu VL-1 aluee-</p>                                                                                                                                                                                  | <p>Päijänteen rantaosayleiskaavassa osoitettu yhteiskäyttöinen lähivirkistysalue VL-1 on varattu loma-asuntoalueen RA-2 käyttöön. VL-1 -alue ja RA-2 kuuluvat samaan kiinteistöön ja ovat saman maanomistajan omistamia. Tarvetta kulkea VL-1 -alueelle viereisen, toisen maanomistajan omistaman alueen kautta ei ole.</p> <p><b>Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään arvioimalla kaavamutoksen vaikutukset VL-1 -alueen käyttöön.</b></p>                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>seen ja kaavan vaikutusten arviointia tulisi täydentää arvioimalla kaavamuutoksen vaikutukset VL-1 alueen käyttöön. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että alueen käytön ja hoidon kannalta kulkumahdollisuutta Mäntylahdentien suunnasta alueelle ei tule sulkea.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                  |
| <p>Kaava-aineistoa tulee täydentää ilmastovaikutusten arvioinnilla. Kaavan ominaisuuksien perusteella arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen kytkeytyneisyyteen /hiilinielujen ja varastojen ylläpitoon/ilmastomuutokseen sopeutumiseen. Ilmastovaikutusten tunnistamisessa voidaan hyödyntää Kilva-työkalua. Vaikutuksia hiilinieluihin ja -varastoihin voidaan arvioida Hiilikartta-työkalun avulla. Osana ilmastovaikutusten arviointia tulee tarkastella, miten kielteisiä ilmastovaikutuksia vähennetään ja miten myönteisiä vaikutuksia vahvistetaan.</p> | <p><b>Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään kaavan ilmastovaikutusten arvioinnilla.</b></p> |